

Voorstel aan de gemeenteraad

Technische wijziging legesverordening 2026

Beleidsveld	Burgerzaken
Organisatieonderdeel	Wijken en Publiekszaken
Opsteller	Paulien Baaij
Kenmerk	34275134
Vergaderdatum Raad	1 oktober 2026
Referendabel	Nee
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het Besluit tot wijziging van de Verordening leges gemeente Utrecht 2026 vast te stellen, waarmee de Verordening in overeenstemming wordt gebracht met de Wet op de Nederlandse identiteitskaart.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Door de nieuwe Wet op de Nederlandse Identiteitskaart (NIK), die in werking treedt op 1 oktober 2026, is het noodzakelijk dat de legesverordening van 2026 tussentijds gewijzigd wordt. Dit betreft een technische wijziging, die – als deze niet tijdig wordt doorgevoerd - financiële gevolgen heeft voor het heffen van leges voor de Nederlandse Identiteitskaart.

Context

Aanleiding

De regels over de NIK staan op dit moment in de Paspoortwet en de daaronder liggende regelgeving, samen met de regels over paspoorten en andere reisdocumenten. De Paspoortwet is een rijkswet die in het hele Koninkrijk der Nederlanden geldt. Voor het paspoort is dit nodig, omdat alle burgers van het Koninkrijk het Nederlandse paspoort aanvragen. Maar de NIK is alleen de identiteitskaart van Europees Nederland. De andere landen van het Koninkrijk hebben hun eigen identiteitskaart. De regels over de NIK horen dus niet in een Rijkswet te staan. Daarom komt er een 'ontvlechting' van de NIK uit de Paspoortwet.

De NIK krijgt per 1 oktober 2026 een eigen wet: de Wet op de Nederlandse identiteitskaart. Onder die wet komt ook eigen onderliggende regelgeving: het Besluit Nederlandse identiteitskaart en de Regeling Nederlandse identiteitskaart. De regels over de NIK worden één op één overgezet naar de nieuwe wet- en regelgeving.

Juridische context

De gemeenteraad is op grond van de artikelen 216 en 229 van de Gemeentewet bevoegd tot het vaststellen en wijzigen van de Verordening leges gemeente Utrecht. Op grond hiervan kan een gemeente onder andere rechten heffen voor het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, zoals het verlenen van een identiteitskaart.

Het wijzigingsbesluit treedt (met terugwerkende kracht) in werking vanaf 1 oktober 2026.

Beslistermijn

De nieuwe Wet op de NIK treedt op 1 oktober 2026 in werking. Dit betekent dat het besluit op 1 oktober 2026 van kracht moet zijn en de raad uiterlijk op 1 oktober 2026 een besluit moet nemen. Indien deze datum niet wordt gehaald heeft dit financiële gevolgen voor het heffen van de leges voor de NIK.

Beoogd effect

Voldoen aan de wettelijke grondslag voor het heffen van leges voor de NIK, zodat deze leges ook na 1 oktober 2026 geheven kunnen worden.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

De legesverordening 2026 is vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 13 november 2025.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het besluit tot wijziging van de Verordening leges gemeente Utrecht 2026 vast te stellen, waarmee de Verordening in overeenstemming wordt gebracht met de Wet op de Nederlandse identiteitskaart.
Argumenten	
1.1	<u>Om de leges voor de NIK te mogen heffen na 1 oktober 2026 is het noodzakelijk dat de wettelijke grondslag wordt gewijzigd in de legesverordening.</u> Dit betreft een technische wijziging als gevolg van een wetswijziging. De Nederlandse Identiteitskaart krijgt een eigen wet met onderliggende regelgeving.
Kanttekeningen/Risico's	

Financiën

Het op tijd wijzigen van de legesverordening zorgt ervoor dat de gemeente Utrecht voor de NIK een wettelijke grondslag heeft vastgelegd in de legesverordening, zodat de leges ook na 1 oktober 2026 geheven kunnen worden. Er zijn geen kosten verbonden aan de wijziging.

Vervolg

Nadat de raad de tussentijdse wijziging van de legesverordening heeft vastgesteld, wordt deze gepubliceerd op overheid.nl.

Samen stad maken

‘Gemeente aan zet’ van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel

Communicatie

Het Besluit tot wijziging Verordening leges gemeente Utrecht 2026 wordt gepubliceerd op overheid.nl.

Niet referendabel

Dit raadsvoorstel is niet-referendabel omdat het een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Besluit tot wijziging Verordening leges gemeente Utrecht 2026

Bijlagen informatief

- Overzicht van de wijzigingen in Verordening leges gemeente Utrecht 2026 (WAS-WORDT lijst)